

Klimatske promjene ostavile su golemi trag na šumama Gorskog kotara koji zbog toga gubi na turističkoj vrijednosti, upozorili su stručnjaci.

Ledolom, vjetrolom i štetnik potkornjak uništili su u prošleme desetljeću velike predjele tog šumsko-brdskog područja u središnjoj Hrvatskoj čije se gospodarstvo, uključujući turizam, temelji na prirodnim resursima.

"Zbog elementarnih nepogoda, nacionalni park kao zaštićeno područje gubit će na vrijednosti", rekao je **Dragan Turk**, šumar i stručni voditelj u Nacionalnom parku Risnjak.

"Ako klimatske promjene budu prebrze, za obnovu šuma trebat će više od 100 godina", upozorio je.

Međunarodni tim stručnjaka proteklog je tjedna predstavio rezultate istraživanja o posljedicama klimatskih promjena u Gorskom kotaru i upozorio da bi se one mogle odraziti i na turizam tog područja. Studiju su proveli Ekonomski fakultet u Zagrebu u suradnji sa sveučilitem Beckett u Leedsu u Velikoj Britaniji i sveučilištem Bocconi iz Italije, a suradnik na projektu je Državni hidrometeorološki zavod.

Gorski kotar je 2014. pogodio ledolom kada su pod ogromnim teretom leda pucale grane i rušila se stabla. Velika količina drvne mase pogodna za razvoj potkornjaka nije se mogla dovoljno brzo sanirati pa je došlo do znatnog širenja tog nametnika. **Godine 2017. to je područje pogodio i orkansko jugo** koje je udarilo na dijelove već prorijeđenih i prethodnim nepogodama oštećenih šuma.

Ledolom, potkornjak i jugo su u četiri godine uništili više od milijun prostornih metara drvne mase što se uvelike odrazilo na ekosustav, istaknuli su stručnjaci.

Pčelar Damir Zanoškar iz Fužina rekao je da su razni koridori nastali sječom (dalekovodi, plinovod, autocesta, akumulacijska jezera) vjerojatni razlog olujnim vjetrovima koji su posljednjih godina sve izraženiji.

Osvrnuo se i na gospodarenje šumama i kazao da bi se Hrvatske šume trebale zapitati kamo vodi takvo gospodarenje. "Tisuće i tisuće trupaca odvoze se negdje daleko", upozorio je.

Pčelari su se udružili i proveli akciju sadnje jele koja je dobro prilagođena goranskom području i vrlo je korisna pčelama. Zanoškar procjenjuje da bi velikim akcijama sadnje stabla jele Gorski Kotar mogao za 20-30 godina vratiti nekadašnju vizuru.

"Vrijeme izmiče", upozorio je. "Šume nam trebaju, a mi se moramo hitno pokrenuti".

Iako su se vremenski ekstremi događali i u prošlosti, danas uzrokuju veće probleme i nisu vezani samo uz jedno godišnje doba. Zbog toga bi prilikom planiranja novih projekata, infrastrukture i ostaloga trebalo uzeti u obzir projekcije klime u budućnosti, kažu stručnjaci.

Zbog klimatskih promjena naći u problemima turistička industrija posebice u južnim europskim zemljama.

Toplija i sušna ljeta mogu dovesti do većih suša, šumskih požara i negativnih promjena u biljnom i životinjskom svijetu, pa bi ljetni odmor u mediteranskim zemljama mogao zbog prevelikih vrućina postati neugodan. Istodobno, zemlje na sjeveru s umjerenijim ljetima mogle bi doživjeti rast u turističkom prometu, piše u izvješću.

Ako prilagodi svoju ponudu i poslovanje, turizam može očekivati pozitivne učinke, ako to ne učini, negativni učinci bit će neizbježni, složili su se sudionici radionice.

Kao dio Europskog zelenog plana, Europska komisija pokrenula je internetsko javno savjetovanje o razvoju nove šumarske strategije EU-a.

Strategija, koju bi EU trebao usvojiti ove godine, nadogradnja je Strategija EU-a za biološku raznolikost do 2030. godine a njome se nastoji osigurati zdrave i otporne šume koje pridonose biološkoj raznolikosti i ostvarenju EU-ovog klimatskog cilja ugljične neutralnosti do 2050.

Europski parlament je strategiju podržao na plenarnoj sjednici održanoj u listopadu prošle godine i i u svojoj rezoluciji istaknuo da bi nova strategije trebala funkcionirati kao most između nacionalnih i EU-ovih politika za šumarstvo.

Sve veći broj nacionalnih i EU politika izravno ili neizravno utječe na šume i njihovo gospodarenje u EU-u, što stvara "složeno i fragmentirano političko okruženje EU-a za šume i njihovo gospodarenje, koje bi trebalo biti dosljednije i bolje koordinirano te doprinositi svim stupovima održivosti", upozorili su europarlamentarci i poručili kako je EU-u "potrebna snažna, holistička i neovisna strategija za šume za razdoblje nakon 2020".

Parlament je u rezoluciji istaknuo da šume i druga šumska zemljišta pokrivaju barem 43 postopovršine EU-a, te da je u šumarskom sektoru izravno zaposleno najmanje 500.000 europskih građana, dok neizravno o njemu ovisi 2,6 milijuna radnih mjesta.

"Europsko društvo sve se više udaljava od šuma i šumarstva te bi stoga trebalo promicati važnost održivog gospodarenja šumama. Uzimajući u obzir ključnu ulogu održivog gospodarenja šumama u ostvarivanju višestrukih koristi koje šume pružaju društvu, postoji snažna potreba za informiranjem javnosti o gospodarskoj, socijalnoj i okolišnoj, kao i kulturnoj i povijesnoj ulozi šuma i njihova gospodarenja kao dijela naše prirodne baštine", poručio je parlament u rezoluciji.

(Hina)

Gorski kotar na udaru klimatskih promjena - trpi ekosustav, ali i turizam

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Nedjelja, 20 Lipanj 2021 08:14

Objavljeno: Nedjelja, 20 Lipanj 2021 08:14

